

Międzynarodowy Dzień Elektrowrażliwości

2019-06-27

W czerwcu br. Miasto Kraków zaproponowało rozmowy w przestrzeni publicznej o problemie osób z nadwrażliwością elektromagnetyczną (tzw. elektrowrażliwością). Inauguracja Międzynarodowego Dnia Elektrowrażliwości odbyła się w niedzielę, 9 czerwca podczas tegorocznej edycji Dnia Otwartego Magistratu. Punkty informacyjne o elektrowrażliwości mieszkańcy mogli znaleźć w dwóch lokalizacjach – zarówno w magistracie przy placu Wszystkich Świętych, jak i w Nowej Hucie. Dodatkowy punkt informacyjny znajdował się w miejskim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Żeromskiego na os. Na Skarpie.

Inicjatorem Międzynarodowego Dnia Elektrowrażliwości obchodzonym 16 czerwca jest francuska organizacja pozarządowa *Cœurs d'EHS*.

Warto podkreślić, że Francja jest światowym liderem w ochronie obywateli przed zanieczyszczeniem sztucznymi polami elektromagnetycznymi. W marcu 2018 roku, Francuska Agencja ds. Żywności, Środowiska i Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (ANSES), po czterech latach prac i konsultacjach, opublikowała oficjalny raport na temat nadwrażliwości elektromagnetycznej. We wnioskach podkreślono, że objawy występujące u osób z nadwrażliwością elektromagnetyczną są rzeczywiste i że osoby te muszą dostosować swoje codzienne życie, aby sobie z tym poradzić – najczęściej poprzez izolację od sztucznych pól elektromagnetycznych (PEM). Spośród wielu objawów elektrowrażliwości, agencja wymienia przede wszystkim bóle głowy, zaburzenia snu, uwagi i pamięci. Szacuje się, że jest co najmniej 5% osób elektrowrażliwych w każdej populacji.

Symbolem międzynarodowej akcji jest żółte serduszek, które zostało przetłumaczone już na ponad 30 języków świata. Puste żółte krzesło symbolizuje nieobecność osoby elektrowrażliwej, która z powodu elektrosmogu generowanego przez telefony komórkowe, sieci Wi-Fi, czy stacje bazowe telefonii komórkowej, zbyt cierpi w trakcie spotkania lub po nim. Osoby elektrowrażliwe zmuszone są również unikać prawie wszystkich miejsc publicznych i prywatnych, takich jak środki transportu, szkoły i biblioteki, a nawet własnego mieszkania, w tym zwłaszcza budynków, gdzie zainstalowano urządzenia do transmisji bezprzewodowej, by nie doświadczać negatywnych konsekwencji zdrowotnych.

Podczas spotkań z mieszkańcami zwracano uwagę, że osoby elektrowrażliwe spotykają się czasami z niezrozumieniem lub sceptycyzmem ze strony lekarzy, którzy nie traktują tego problemu w sposób profesjonalny, dlatego nie należy zapominać o osobach, które nie są świadome przyczyn swych problemów zdrowotnych.

Problem nadwrażliwości elektromagnetycznej poruszały również instytucje Unii Europejskiej. W Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie obaw dotyczących wpływu pól elektromagnetycznych na zdrowie wezwano państwa członkowskie do pójścia za przykładem Szwecji i uznania osób cierpiących na nadwrażliwość elektromagnetyczną za osoby niepełnosprawne w celu zapewnienia im odpowiedniej ochrony i równych szans.

W Rezolucji Rady Europy z 27 maja 2011 roku (nr 1815) „Potencjalne niebezpieczeństwa płynące z pól elektromagnetycznych i ich wpływ na środowisko” zwrócono uwagę, że poważnym problemem stała się rosnąca wykładniczo liczba osób, którzy cierpią z powodu nadwrażliwości

na pola elektromagnetyczne. Podkreślono, że w Europie szacuje się, że nawet od 10% do 15% populacji jest „elektrowrażliwa”. Osoby dotknięte tym syndromem odczuwają objawy ekspozycji natychmiast lub nawet do kilku godzin po wystawieniu na działanie sztucznych pól elektromagnetycznych. Lekarze w petycji podkreślili fakt, iż Szwecja uznała nadwrażliwość na pola elektromagnetyczne za zaburzenie zdrowia oraz stworzyła strefy ochronne dla osób dotkniętych tym schorzeniem. Rada Europy przypomniała, że również Parlament Europejski wystosował odezwę do wszystkich krajów członkowskich, aby „poszły za przykładem Szwecji” i rozpoczęły akcje informujące społeczeństwo nt. problemu nadwrażliwości na pola elektromagnetyczne.

W wielu miejscach na świecie tworzone są specjalne białe strefy wolne od sztucznych pól elektromagnetycznych, tak aby osoby ze zdiagnozowaną nadwrażliwością elektromagnetyczną mogły w pełni uczestniczyć w życiu publicznym. Najnowszym przykładem jest niemieckie miasto Ravensburg, którego władzę podjęły w 2019 roku uchwałę o wdrożeniu bezprzewodowej sieci 5G równocześnie zapewniając specjalne strefy wolne od PEM dla osób elektrowrażliwych.

W Krakowie Rada Miasta podejmowała problem nadwrażliwości elektromagnetycznej w dwóch rezolucjach z 2012 i 2014 roku. W rezolucji z października 2014 r. skierowanej do najwyższych władz w kraju czytamy, że Rada Miasta Krakowa ubolewała, iż Rezolucja z 2012 r. nie przyniosła żadnych zmian w przepisach na szczeblu krajowym. Rada Miasta Krakowa zwróciła uwagę, że nadal z niepokojem przyjmuje liczne protesty mieszkańców związane z lokalizacją nowych stacji telefonii komórkowej na terenie miasta Krakowa. Rada Miasta Krakowa w rezolucji zaproponowała rozważenie podstawy naukowej aktualnych norm w zakresie stałego narażenia na pola elektromagnetyczne, zmniejszając wartości wewnątrz pomieszczeń do 0,2 V/m (polska norma 7 V/m) oraz włączenie „nadwrażliwość elektromagnetyczną” do klasyfikacji chorób i problemów zdrowotnych, w celu wyeliminowania nierówności w zakresie zdrowia występujące między poszczególnymi państwami – zgodnie z zaleceniami UE.